

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **B. K.**, zastoupena Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Magistrát města Olomouce**, se sídlem Horní náměstí 583, Olomouc, týkající se žaloby na ochranu proti nečinnosti žalovaného, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 13. 12. 2016, č. j. 65 A 30/2016 – 83,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I.
Vymezení věci

[1] Příkazem žalovaného ze dne 9. 2. 2015, č. j. SMOL/030490/2015/OARMV/PNL/Paz, byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f), bod 4 zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Měla se jej dopustit tím, že dne 6. 11. 2014 v 14:04 hodin v Olomouci na ulici Rooseveltova při řízení motorového vozidla překročila nejvyšší dovolenou rychlost o 15 km/h. Za uvedený přestupek jí byla uložena pokuta ve výši 1.500 Kč. Proti citovanému

příkazu podal jménem žalobkyně odpor Ing. M. J.; spolu s odporem předložil zmocnění k zastupování, které však neobsahovalo podpis žalobkyně. Usnesením žalovaného ze dne 3. 3. 2015, č. j. SMOL/047800/2015/OARMV/PNL/Paz, byla žalobkyně vyzvána, k předložení podepsané plné moci ve lhůtě 5 dnů od doručení usnesení. Toto usnesení bylo žalobkyni doručeno dne 5. 3. 2015, označenému zmocněnci bylo doručeno fikcí dne 16. 3. 2015. Přípisem ze dne 26. 3. 2015 žalovaný informoval žalobkyni i Ing. M. J., že plná moc nebyla ve stanovené lhůtě předložena, odpor tudíž považuje za neplatný a vydaný příkaz za pravomocný.

[2] Žalobkyně podala u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“) žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného. Namítala, že žalovaný byl povinen ve věci uvedeného přestupku nařídít ústní jednání a poté rozhodnout, jelikož proti příkazu byl podán odpor. Výzva k odstranění vad podaného odporu, resp. plné moci byla doručena jí, nikoli však jejímu zástupci Ing. M. J. V okamžiku, kdy dle žalovaného došlo k doručení písemnosti v listinné podobě fikcí, měl zástupce žalobkyně již zřízenou datovou schránku. Nemohlo tedy dojít k platnému doručení v listinné podobě. I pokud by žalovaný dospěl k závěru, že uvedený zástupce nebyl oprávněn žalobkyni v řízení zastupovat, měl vyzvat k doplnění náležitostí odporu i samotnou žalobkyni. Neprokázání zmocnitelského vztahu mezi žalobkyní a Ing. M. J. nemohlo žalovaného vést k tomu, aby odpor ignoroval, ale měl žalobkyni upozornit na existenci podání a vyzvat ji k uznání odporu jako vlastního úkonu ve smyslu § 34 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Žalobkyně dále namítala, že ve výzvě k odstranění vad odporu byla poučena, že podání může zaslat na adresu žalovaného nebo osobně doručit tamtéž. Nebyla však poučena o jiných možných způsobech reakce, např. datovou schránkou nebo e-mailem.

[3] Krajský soud rozsudkem ze dne 13. 12. 2016, č. j. 65 A 30/2016 – 83 (dále jen „napadený rozsudek“), žalobu jako nedůvodnou zamítl. Výzva k odstranění vad podaného odporu byla zástupci žalobkyně Ing. M. J. doručována dne 5. 3. 2015 prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Pokus o doručení byl neúspěšný, adresátu byla zanechána výzva k vyzvednutí spolu s poučením. V úložní době 10 dnů nebyla zásilka adresátem vyzvednuta, dne 17. 3. 2015 byla vložena do jeho schránky. Zástupci bylo platně doručeno fikcí dne 16. 3. 2015. Datovou schránku měl zástupce žalobkyně zřízenou až od 15. 3. 2015. Volbu způsobu doručení může správní orgán z povahy věci učinit jen dle stavu, který tu je v okamžiku volby, tj. v okamžiku, kdy zásilku předává doručovateli (včetně virtuálního, představovaného systémem datových schránek či systémem zaručujícím přenos e-mailů). K obdobnému závěru dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 4. 2013, č. j. 4 As 6/2013 – 28. V tomto okamžiku zástupce žalobkyně datovou schránku zpřístupněnu neměl, žalovaný tudíž správně doručoval prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Bylo-li v poučení výzvy k odstranění vad odporu uvedeno, že je možno podání „zaslat“, nevyjádřil tím žalovaný preferenci žádného z možných způsobů zaslání. Rozhodně nelze z této formulace dovozovat, že by se tak mohlo stát jen prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, a nikoliv jinými způsoby včetně způsobu elektronického.

II. Kasační stížnost

pokračování

[4] Žalobkyně /stěžovatelka/ napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností. Napadený rozsudek pokládá za nepřezkoumatelný, jelikož krajský soud nevypořádal námitku spočívající v tom, že žalovanému byl doručen odpor, mající veškeré náležitosti, a jediné, co mu chybělo k dokonalosti, byl vlastnoruční podpis žalobkyně, jako účastníka řízení.

[5] Stěžovatelka nesouhlasí ani s právním posouzením věci. Domnívá se, že k doručení písemnosti v listinné podobě fikcí nemůže dojít v den, kdy již má adresát písemnosti zřízení datovou schránku. Moment doručení je pouze jeden, a není jím okamžik vypravení písemnosti, ani první pokus o doručení, nebo jiný pokus o doručení, ale právě den, kdy k doručení dochází. Osoba, která si zřídí datovou schránku, legitimně očekává, že jí orgány veřejné moci budou od tohoto okamžiku doručovat písemnosti do datové schránky.

[6] Stěžovatelka v žalobě namítala, že ve výzvě k odstranění vad podání absentovalo poučení o následcích neodstranění vad a že žalovaný nezákonně omezil způsob doplnění plné moci pouze na podání učiněné na adresu úřadu (poštou nebo osobně). Z napadeného rozsudku nelze seznat, proč má krajský soud za to, že výzva (a poskytnutá lhůta) stěžovatelku zavazovala, když ani nebyla poučena o následcích neodstranění vady či zmeškání lhůty. I v tomto bodě je tedy napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Krajský soud se nevypořádal ani se smyslem druhé námítky, tj. že stěžovatelce nelze vytýkat relativně drobnou prodlevu v doplnění plné moci, když byla nezákonným poučením omezena na způsobu jejího podání. Žalovaný v poučení uvedl, že doplněnou plnou moc je možné „zaslat na adresu v záhlaví“, přičemž v záhlaví je uvedena pouze poštovní adresa, nikoliv už adresa elektronická nebo adresa datové schránky.

III.

Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přípustná. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[8] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost **není** důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud se neztotožnil s námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Tvrzená nepřezkoumatelnost se vztahuje k tomu, že krajský soud se měl nedostatečně vypořádat s tím, že odpor byl až na absenci podpisu stěžovatelky perfektní. Z napadeného rozsudku, napadeného rozhodnutí i obsahu podání stěžovatelky je však zřejmé, že tomu tak není. Odpor totiž nebyl vůbec podán stěžovatelkou, ale Ing. M. J., který k podání nepředložil plnou moc (resp. předložil pouze nepodepsanou plnou moc). Z povahy věci není možné považovat za řádné takové podání, u něhož zástupce neprokáže

oprávnění dotčený úkon jménem zastoupeného učinit. Krajský soud se tak zcela logicky v rozsahu žalobních námitek zabýval otázkou dalšího postupu správních orgánů, tedy otázkou odstranění vad tohoto podání.

[10] Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, v případě podání zástupce účastníka správního řízení, k němuž není připojena písemná plná moc, která jej k tomuto úkonu opravňuje, je povinností správního orgánu vyzvat účastníka k odstranění nedostatku průkazu plné moci, stanovit mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučit ho o následcích nesplnění této výzvy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu 19. 12. 2003, č. j. 5 A 41/2001 – 28). Žalovaný tedy postupoval správně, když písemností ze dne 3. 3. 2015 vyzval zmocněnce stěžovatelky k doplnění podpisu na plné moci a stanovil mu k tomu lhůtu 5 pracovních dní, což lze považovat za lhůtu přiměřenou. Zástupce stěžovatelky byl poučen o tom, že proti výzvě (vydané formou usnesení) lze podat odvolání. Z odůvodnění výzvy dále vyplývá, že odpor podaný zmocněncem bez podepsané plné moci nelze pro tento nedostatek považovat za platně učiněný úkon. Žalovaný tím vyjádřil skutečnost, že odpor není podáním, o němž by příslušelo správnímu orgánu rozhodovat. O samotném odporu se totiž žádné řízení nevede, toliko nastanou jeho účinky, tj. zrušení příkazu, nebo tyto účinky nenastanou, jak je tomu např. v případě opožděného odporu, odporu podaného neoprávněnou osobou nebo odporu, který vykazuje jiné obdobné vady, které nebyly ani na výzvu správního orgánu ve stanovené lhůtě odstraněny (srov. též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2011, č. j. 8 As 9/2011 – 28, nebo ze dne 15. 9. 2016, č. j. 3 As 248/2015 – 22).

[11] V řízení nebyl zpochybněn skutkový stav, tedy že zástupci stěžovatelky byla výzva k odstranění vad odporu doručována dne 5. 3. 2015 prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Jelikož nebyl zastižen, byla mu zanechána výzva k vyzvednutí zásilky spolu s poučením. Zástupce stěžovatelky si zásilku v úložní době nevyzvedl a dne 17. 3. 2015 byla vložena do jeho domovní schránky. Podle § 24 odst. 1 správního řádu platí, že jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenu posledním dnem této lhůty. Jelikož poslední den uvedené lhůty připadl na neděli, zásilka byla zástupci stěžovatelky platně doručena dne 16. 3. 2015. Podepsanou plnou moc doložil zástupce až podáním ze dne 2. 4. 2015, žalovaný tudíž nepochybil, když k odporu podanému zástupcem stěžovatelky nepřihlížel a o těchto okolnostech jej informoval.

[12] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s krajským soudem v závěru, že povinnost správního orgánu doručovat do datové schránky se uplatní tehdy, pokud má adresát písemnosti zřízenou datovou schránku ke dni vypravení písemnosti. V posuzovaném případě vypravil žalovaný písemnost mezi 3. 3. 2015 (datum vydání rozhodnutí) a 5. 3. 2015 (datum prvního pokusu o doručení). Datová schránka zástupce stěžovatelky však byla zprovozněna až dne 15. 3. 2015. Žalovaný ani při nejlepší vůli nemohl zástupci doručovat do datové schránky, jelikož k okamžiku zahájení doručování tato datová schránka zpřístupněna nebyla. Stěžovatelce lze dát za pravdu, že okamžik doručení je pouze jeden. Tento okamžik však nelze ztotožňovat s procesem doručování, jehož počátek je určen vypravením písemnosti ze strany správního orgánu a který končí okamžikem doručení (resp. k jeho úplnému ukončení může dojít i později, např. vhozením písemnosti do domovní schránky). Adresát písemnosti může jistě legitimně očekávat, že písemnosti

pokračování

vypravené poté, kdy mu byla zpřístupněna datová schránka, obdrží do datové schránky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 6/2013 – 28 ze dne 10. 4. 2013). Tato skutečnost však nemá žádný vliv na účinky doručení písemností, které byly vypraveny již před zpřístupněním datové schránky. Bylo by ostatně absurdní, aby účastník řízení jednostranným úkonem, kterým je též zřízení datové schránky, mohl způsobit neplatnost doručení nebo si tímto způsobem vynutit opakované doručení již řádně doručované písemnosti.

[13] Jak již bylo uvedeno, z výzvy žalovaného lze vyčíst, že odpor podaný zmocněncem bez podepsané plné moci nebude žalovaný považovat za platně učiněný úkon. Zástupci stěžovatelky tedy musely být následky nevyhovění výzvě zřejmé. Není žádného rozumného důvodu domnívat se, že by žalovaný formulací „*Vyjádření je možné zaslat na adresu uvedenou v záhlaví tohoto usnesení anebo osobně doručit tamtéž*“ zamýšlel zástupci stěžovatelky sdělit, že jiný způsob podání než poštovní zásilku nebo osobní doručení nehodlá akceptovat. Tím spíše, když předtím odpor podaný elektronickou formou nepovažoval žalovaný za neúčinný a reagoval na něj výzvou k odstranění vad podání.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Ze všech výše uvedených důvodů vyplývá, že napadený rozsudek není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví - li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto jí nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. března 2017

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu